Història de la filosofia

Marx (lectures anteriors)

Exercicis · 6 exercicis

Proves d'accés a la universitat (PAU) de Catalunya. Ordenats del més recent al més antic.
Retalls dels exàmens i pautes oficials (selecat.cat / universitats.gencat.cat).

1. PAU 2004 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 1 (Opció B)

OPCIÓ B

El mode de producció de la vida material condiciona el procés de la vida social, política i espiritual en general. No és la consciència de l'home la que determina el seu ésser, sinó, per contra, l'ésser social és el que determina la seva consciència. En arribar a una determinada fase de desenvolupament, les forces productives materials de la societat topen amb les relacions de producció existents, o, cosa que no és res més que l'expressió jurídica d'aquests, amb les relacions de propietat dins de les quals s'han desenvolupat fins llavors. De formes de desenvolupament de les forces productives, aquestes relacions es converteixen en traves seves. I s'obre així una època de revolució social. En canviar la base econòmica, es revoluciona, més o menys ràpidament, tota la immensa superestructura erigida sobre ella. Quan s'estudien aquestes revolucions, cal distingir sempre entre els canvis materials ocorreguts en les condicions econòmiques de producció i que poden apreciar-se amb l'exactitud pròpia de les ciències naturals, i les formes jurídiques, polítiques, religioses, artístiques o filosòfiques, en una paraula, les formes ideològiques amb què els homes adquireixen consciència d'aquest conflicte i lluiten per resoldre'l.

MARX, *Contribució a la crítica de l'economia política*

1. Expliqueu breument la idea principal del text. [2 punts]

2. PAU 2004 · Setembre · Sèrie 5 · Exercici 2 (Opció B)

2. Què vol dir, en aquest text, que «no és la consciència de l'home la que determina el seu ésser, sinó, per contra, l'ésser social és el que determina la seva consciència»? [3 punts]

3. PAU 2004 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 1 (Opció B)

El resultat general a què vaig arribar i que, una vegada obtingut, va servir de fil conductor als meus estudis, pot resumir-se així: en la producció social de la seva vida, els homes contrauen determinades relacions necessàries i independents de la seva voluntat, relacions de producció, que corresponen a una determinada fase de desenvolupament de les seves forces productives materials. El conjunt d'aquestes relacions de producció forma l'estructura econòmica de la societat, la base real sobre la qual s'aixeca la superestructura jurídica i política i a què corresponen determinades formes de consciència social. El mode de producció de la vida material condiciona el procés de la vida social, política i espiritual en general. No és la consciència de l'home la que determina el seu ésser, sinó, per contra, l'ésser social és el que determina la seva consciència.

MARX, *Contribució a la crítica de l'economia política*

1. Expliqueu breument la idea principal del text. [2 punts]

4. PAU 2004 · Juny · Sèrie 3 · Exercici 2 (Opció B)

2. En les sis qüestions següents, trieu **l'única resposta** que considereu vàlida (no cal justificar-la). Cada resposta errònia descompta un 33% de la puntuació prevista per a cada pregunta. Per contra, les preguntes no contestades no tindran cap descompte.

Escriviu les vostres respostes en el quadernet de respostes, indicant el número de la pregunta i, al costat, la lletra que precedeix la resposta que considereu correcta (a, b, c o d).

[0,5 punts per qüestió encertada]

2.1. Les relacions de producció són:
- a) el conjunt de l'estructura econòmica.
- b) les forces productives materials.
- c) resultats de la vida social.
- d) necessàries i independents de la voluntat humana.

2.2. Assenyaleu la frase que considereu que **no** coincideix amb cap idea del text.
- a) Les formes de consciència social se sustenten sobre l'estructura econòmica.
- b) Cada fase de desenvolupament de les forces productives té les seves relacions de producció corresponents.
- c) El mode de producció de la vida material condiciona el procés de la vida social.
- d) La superestructura jurídica i política determina les relacions de producció.

2.3. Assenyaleu quina de les frases següents expressa una argumentació continguda en el text.

a) Com que els homes produeixen la seva vida social, l'estructura econòmica dependrà de la vida social.
b) Ja que la cosa material sustenta l'espiritual, l'ésser social és la base real de la superestructura jurídica.
c) Sempre que hi ha consciència social, apareixen com a conseqüència d'aquesta unes forces productives materials.
d) La consciència de l'home no determina el seu ésser social, perquè les relacions de producció són la base real de la superestructura jurídica.

2.4. Com es denomina la doctrina política de Marx?

a) Conservadorisme.
b) Comunisme.
c) Anarquisme.
d) Esquerranisme.

2.5. Què és el mode de producció de la vida material en relació amb el procés de la vida social?

a) Un efecte.
b) Un resultat.
c) Un condicionant.
d) Un accident.

2.6. Indiqueu la parella correcta en què el primer membre és la base real del segon.

a) Estructura econòmica - superestructura jurídica.
b) Producció social - producció material.
c) Formes de consciència social - forces productives materials.
d) Estructura econòmica - relacions de producció.

5. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 1 (Opció A)

Districte universitari de Catalunya

OPCIÓ A

La burgesia no pot existir sense revolucionar ininterrompudament els instruments de producció i, per tant, les relacions de producció i, per tant, la totalitat de les relacions socials. Ben al contrari, la conservació intacta de les velles formes de producció havia estat la primera condició d'existència de totes les classes industrials precedents. La transformació constant de la producció, la ininterrompuda commoció de totes les condicions socials, la inseguretat i el moviment eterns, distingeixen l'època burgesa de totes les altres. Totes les condicions de vida encarcarades, rovellades, amb els seus ròssecs de punts de vista i d'opinions esdevingudes venerables per l'edat, són dissoltes; totes les creades de nou envelleixen abans que puguin consolidar-se. Tot allò relacionat amb els estaments i l'estabilitat socials s'evapora, és profanat tot allò que era sagrat i els homes es creuen obligats finalment a considerar amb sang freda la seva posició en la vida, les seves relacions recíproques.

Karl MARX, *Manifest del partit comunista*

A partir d'aquest text, feu una redacció que compleixi els requisits següents:

1. Ha d'explicar breument l'argument principal del text. [2 punts]

6. PAU 2000 · Setembre · Sèrie 2 · Exercici 2 (Opció A)

2. Ha d'explicar què vol dir, en aquest text, «transformació de la producció». [3 punts]